

News č. 1/2012

Novely zákonů platné od 1. ledna 2012

V posledním vydání news z roku 2011 jsme shrnuli nejvýznamnější změny, které přinesly novely vydané ve sbírce zákonů krátce před koncem roku. V tomto vydání news se vrátíme k zákonu o dani z přidané hodnoty a zmíníme další změny, které z loňských novel vyplývají.

Způsob výpočtu odpočtu DPH v poměrné výši

Odpočet DPH v poměrné výši se týká obecně situací, kdy plátce DPH použije přijaté zdanitelné plnění jak pro účely uskutečňování svých ekonomických činností (pro podnikání), tak i pro účely, které s ekonomickou činností nesouvisí (soukromá potřeba). Pokud není možné stanovit výši poměrného koeficientu podle skutečného podílu použití zdanitelného plnění „pro podnikání“ a „pro soukromou potřebu“, stanoví se tento podíl kvalifikovaným odhadem.

Od 1. 1. 2012 pak platí ustanovení o tzv. Korekci odpočtu daně po skončení kalendářního roku. V kalendářním roce, v němž byl po uskutečnění zdanitelného plnění plátce oprávněn uplatnit nárok na odpočet daně a tento nárok uplatnil, plátce do hodnoty poměrného koeficientu zohlední skutečný podíl použití tohoto zdanitelného plnění pro své ekonomické činnosti v příslušném roce. Tato korekce se nově provede za poslední zdaňovací období roku uplatnění odpočtu, nikoliv roku, kdy došlo k DUZP.

Vyrovnaní odpočtu daně

Vyrovnaní odpočtu daně se používá v případech, kdy plátce uplatnil nárok na odpočet DPH v tzv. krácené výši. Jedná se o situace, kdy přijaté zdanitelné plnění používá plátce jak v rámci svých ekonomických činností, u kterých uplatňuje DPH na výstupu, tak pro ty své ekonomické činnosti, u kterých uplatňuje osvobození od daně.

Novela zákona o DPH pak nově specifikuje, že vyrovnaní odpočtu daně podléhá původní odpočet uplatněný u obchodního majetku před jeho použitím.

Jako toto použití pro jiné účely se potom nově rozumí případy, kdy plátce uplatnil původní odpočet daně

a) v plné výši a následně tento majetek použije pro účely, pro které má nárok na odpočet v krácené výši nebo nárok na odpočet vůbec nemá, nebo

b) v krácené výši a následně tento majetek použije pro účely, pro které nárok na odpočet daně nemá nebo pro účely, pro které má nárok na odpočet daně v plné výši.

Toto ustanovení novely zákona o dani z přidané hodnoty tedy řeší situace „změn použití“ obchodního majetku v průběhu času, kdy plátce při uplatnění původního odpočtu postupoval způsobem, který se dále ukázal s ohledem na všechny nové skutečnosti jako nepřesný (ale nikoliv primárně chybný).

Úprava odpočtu daně

Tato ustanovení novely se obecně vztahují na situace úprav odpočtů DPH u pořízeného dlouhodobého majetku, přičemž v některém z následujících roků dojde ke změně v rozsahu použití tohoto majetku pro účely, které zakládají nárok na odpočet DPH. Lhůta k úpravě odpočtu v případě staveb, bytů, nebytových prostor a jejich technického zhodnocení a v případě pozemků je desetiletá.

Zcela nově řeší zákon o dani z přidané hodnoty úpravu odpočtu daně v případě, kdy v rámci období, po které má docházet k úpravě odpočtu daně, dojde k prodeji majetku. V takovém případě platí, že se úpravy odpočtů DPH nebudou provádět v každém roce v rámci dané lhůty, ale provede se jednorázově za všechny roky zbývající do konce období, po které má docházet k úpravě odpočtu daně.

Pokud jde o prodej majetku, u kterého byl plátce DPH původně oprávněn uplatnit nárok na odpočet v poměrné výši, zdaní se při prodeji tohoto majetku celá prodejní cena, tj. i ta část ceny tohoto majetku původně určené pro účely nesouvisející s ekonomickými činnostmi.

Ručení za daň

Institut ručení za nezaplacenou DPH se na příjemce zdanitelného plnění nyní nově vztahuje i v případě, pokud

- je cena (úplata) za toto plnění bez ekonomického opodstatnění zcela zjevně odchylná od obvyklé ceny, nebo nově
- je úplata poskytnuta zcela nebo zčásti bezhotovostním převodem na účet vedený poskytovatelem platebních služeb mimo tuzemsko (zahraniční bankovní účet).

Pokud tedy dojde k některé z těchto situací, nastává ručení za daň automaticky.

Další změny

Neobsahuje-li nějaký daňový doklad všechny náležitosti pro prokázání nároku na odpočet, lze nárok prokázat jiným vhodným způsobem. Od 1. 1. 2012 tato možnost platí i v případě, kdy onou chybějící náležitostí je například DIČ či údaje rozhodné pro výpočet daně. Chybějící DIČ je tak kupříkladu možné nahradit opisem z registru plátců DPH či ze systému ARES, chybějící údaj o sazbě DPH by bylo možno doplnit přímo plátcem, pro něhož se uskutečnilo plnění apod.

Novelou byly dále upřesněny náležitosti opravných daňových dokladů. Pokud na opravném daňovém dokladu nejsou uvedena evidenční čísla původních daňových dokladů, musí být na opravném daňovém dokladu uvedeno takové vymezení těchto (původních) plnění, aby byla jednoznačně určitelná souvislost mezi původním a opraveným plněním.

Novela nově řeší zvláštnosti zajištění úhrady za nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň.

Hrozí-li nebezpečí z prodlení, je tzv. zajišťovací příkaz vydaný správcem daně účinný a vykonatelný již okamžikem jeho vydání. Správce daně současně s vydáním tohoto zajišťovacího příkazu učiní pokus vyrozumět vhodným způsobem daňový subjekt o vydání zajišťovacího příkazu.

Upozornění: Výše uvedené informace mají pouze obecný informativní charakter a nejsou komplexním vyčerpáním zmíněných témat. Jejich účelem je pouze upozornit na nejzávažnější body novelizací a změn. Jakékoliv nároky na odškodnění za kroky podniknuté na základě těchto informací nebudou akceptovány. Použijete-li informace v tomto materiálu obsažené, budete tak činit pouze na vlastní riziko a odpovědnost. Informace z tohoto materiálu prosím neužívejte jako základ pro konkrétní rozhodnutí a využijte vždy našich profesionálních služeb kvalifikovaných odborníků.